ReaderWorks

Standard

Nichita Stănescu

LAUS PTOLEMAEI

1968

I. ATMOSFERA

Mă a flam pe o terasă de pierdere
în timpul nopţii, sub luna acoperind
        jumătate
de cer.
Dacă nu s-ar fi văzut oarecari constelaţii
noaptea, cerul ar fi fost un omoplat
roşu.
Linia mării. Un tun trăgînd
împotriva nu ştiu cărei năvăliri barbare.
Şi cartea mea care nu apăruse încă,
şi consolarea mea de a fi coautor
al marelui Ptolemeu.

Bucură-te, suflet neliniştit, de vizite,
de pierderea la jocuri de noroc.
Consolează-ţi părinţii de un fiu
plecat pentru totdeauna dintr-o casă
cu stafii monotone şi cu vederi
întoarse perpetuum mobile
către ciolanele încă mai bătrînilor, întinerind
sub cruci de piatră distruse.

Las veniri de nave cereşti, de corăbii
strigînd la vederea noastră: UK! UK!
sau, Vef! Vef!,
ceea ce n-are nici un înţeles pentru noi
care gîndim cu gînduri
şi vorbim cu vorbe.

În săli mari, luminate de răsărirea
totală de lună, hu!,
ce scîrbă poate să-mi fie
trăgînd, trăgînd

lozuri după lozuri
la loteria femurelor.

Şi tunul se aude singur trăgînd în noapte,
şi-mi cade o dulce lumină roşcată pe mîini
şi mîinile mi le las să-mi fie muşcate
de înfometaţii cîini
punîndu-mi fiecare pe deget un inel
de arsură,
smulgîndu-mi de durere un cîntec.

Sunt vapori de aer ce curg în clădiri
prin găurile clanţelor grele.
Linia mării e dreaptă, menhiri
se scufundă în mine, portocale
strivesc sub paşi, înaintînd,
împotriva timpului curgînd.

Umed şi miros de citrice,
dacă strig tare, osul inimii dă ecou.
Cartea încă nu mi s-a tipărit,
dar consolare
e cellalt autor – Ptolemeu
învăţatul dintre învăţaţi
cel mai mare.

II. PRELECŢIUNE

Ptolemeu mi-a zis:
– Două sunt felurile firii de a fi:
starea belşugului de timp la îndemînă,
adică starea contemplării,
şi starea lipsei de timp, adică
starea crizei.

După aceea a tăcut.

Am căutat hîrtiile şi am scris:
– Contemplaţia, adică staticul firii,
cel care din plictiseală se schimbă pe sine;
criza de timp, adică,
starea firii care din oboseală
rămîne-mbrăcată în vechea sa haină,
în scutecul naşterii sale.

III. DESPRE ÎNFĂŢIŞAREA LUI PTOLEMEU

El e:
cel mai frumos,
cel mai înalt!

El e:
cel mai iubit,
şi cel mai crezut!

El e:
cel mai blînd
şi cel mai aspru!

El e:
cel mai puternic
şi cel mai învăţat!

El e:
martorul bunului simţ
şi martorul a tot ceea ce se vede.

El e:
duşmanul raţiunii,
pentru că raţiunea nu se poate vedea
cu ochii.

El spune:
contemplaţia distruge bunul simţ.

El spune:
lipsa de timp păstrează proporţiile
bunului simţ.

El spune:
existenţa noastră este pricina
bunului simţ.

El spune:
bunul simţ este pricina
raţiunii.

El se oboseşte să mai adauge că:
raţiunea este intermediară
între bunul simţ tînăr
şi bunul simţ bătrîn.

El recomandă:
a da curs bunului simţ
înseamnă a da curs adevărului mare,
iar
a da curs raţiunii
nu este decît o pregătire
pentru bunul simţ viitor.

El are:
cea mai înaltă frunte
cele mai frumoase sprincene
cei mai arzători ochi...

Restul e o pendulă
între “nu ştiu ce” şi “nu ştiu ce”.

El s-a născut,
a trăit,
a murit.

Bunul simţ ne spune aceasta.
Raţiunea însă neagă aceasta.

Dar raţiunea pregăteşte
următorul bun simţ.

Eu sunt următorul bun simţ.

Atît despre Ptolemeu.
Atît despre mine.

IV. DESPRE FIRILE CONTEMPLATIVE, DESPRE CE SPUN ELE ŞI DESPRE UNELE SFATURI PE CARE AM A LE DA

Firile contemplative iubesc raţiunea.
Raţiunea a mutat pământul
din mijlocul existenţei
şi l-a făcut să se rotească
în jurul soarelui.
Raţiunea a demonstrat aceasta, cu cifre,
dar nu şi cu înfăţişări ale cifrelor.

Dau sfat:
contemplarea şi firile pe măsura ei
să-şi găsească pricină de a fi
să se amestece, să părăsească staticul.

Dau sfat:
cei care au pus pământul
să fie slugă soarelui,
să-i caute justificare.

Altfel e trist pe pământ.

Firile lipsite de timp
au lăsat pământul în mijlocul universului

şi asta e bine,
pentru că acesta e adevărul.

Firile în criză de timp
au încercat să măsoare cu bunul simţ
şi ceea ce nu se poate vedea.

Dau sfat:
– Către medici, către fiziologişti,
        către anatomişti:
mai întîi
să se îndoiască de faptul că
inima
e centrul sentimentelor
şi creerul
locul gîndirii.

Le spun:
în curînd se vor vădi acestea,
se va vădi
că bunul simţ nu a greşit, ci
inima
e centrul sentimentelor
iar creerul
locul gîndirii...
Dar altfel de inimă
şi un cu totul alt creer.

V. CÎTEVA GENERALITĂŢI ASUPRA VITEZII

Ne diferim unii de alţii prin viteză.
Ne este comună numai singurătatea.

Viteza de existenţă a unei pietre
e mai lentă decît viteza de existenţă
a unui cal.

Dar piatra vede soarele şi stelele
iar calul vede cîmpul şi iarba.

Zic:
Piramidele au însemnat
viteza cea mai leneşă,
privirea cea mai lungă.
O mumie de faraon e o bucată de piatră.
Faraonul de carne a văzut Egiptul
Faraonul de piatră vede cosmosul.

Pentru cei din carne şi oase
Zic:
Nu puteţi zări decît în jurul vostru.
Ideile sunt un fel de piatră
deci contemplaţi

Celor din lemn şi din alte materiale durabile
le spun:
Sfărîmaţi-vă!
Putreziţi!
Dacă aţi văzut întregul,
umpleţi-vă de carne
ca să puteţi vedea partea.

Oasele sunt cîrji interioare,
ele susţin carnea şi nervii
dar sunt mai prietene şi mai apropiate
pietrei.

Zic:
carne şi os,
zic bun simţ şi zic criză de timp.

VI. MENHIR

Neobişnuit cu pomii,
alt cîmp magnetic parcurgînd,
arzînd pe faţa mea eonii
ai unui altui gînd.

Trag aerul venirii mele
şi soarele, rămas de-atunci,
între cu totul alte stele
pe-orbite, da, mult mai prelungi.

O, tu, fiinţa mea pătrată,
secundă smulsă virginal,
cortul privirii verzi arată
steag mare peste regnul animal

şi iarăşi ard un pod cu turle
întins deasupra unei vremi,
şi-un Iericon dărîm prin surle
să nu-l mai vezi, să nu-l mai temi.

Timp, timp, sunet din şiră
smulgînd un rece şi nocturn
acord urlat de corzi de liră
căzută-n şanţuri jos, din turn.

Şi iarăşi ard un pod, şi încă
un pod şi încă unul.
Timp, timp, mandibulă de stîncă
cu dinţi pe care suie fumul.

VII. REPEDE OCHIRE ASUPRA ANIMALELOR

Animalele trăiesc pe cîmpia plată
mîncîndu-se între ele toate deodată,
ba mîncînd şi plantele care trăiesc
pe cîmpia plată
de toate felurile şi deodată.

Omul este singur între om
Pomul este singur între pom
Atom nu se aseamănă cu atom
Fi-vom, nu e tot una cu face-vom.

În jurul unui om se-nvîrte soarele
În jurul unui pom se-nvîrt picioarele
pe care le mişcă animalele
în jurul cărora se mişcă mările, marile.

Animal cu animal nu se aseamănă
Frunză cu frunză nu e geamănă
Fiecare iarbă altfel se seamănă
Sunt lîngă tine, dar cheamă-mă.

VIII. DESPRE VIAŢA LUI PTOLEMEU

Ptolemeu a crezut în linia dreaptă.
Ea este.
Numără-i punctele şi dacă poţi
spune-mi cîte sunt.

Ca să te îndoieşti de linia dreaptă
trebuie să ştii mai întîi din cîte puncte
e făcută.

Mi-e scîrbă de cei care-şi fac arc
dintr-o femeie
pe care nu o ştiu şi n-au văzut-o
niciodată.

Cînd s-a născut Ptolemeu
pămîntul nu era în nici un fel,
cînd a murit
pămîntul era drept ca palma.

Cînd s-a născut Ptolemeu
mulţi nu se născuseră încă.
După ce a murit
destui de mulţi nu se născuseră încă.

IX. TRECEREA DE LA NOŢIUNI LA POEZIE, ÎMPOTRIVIRE LA ASPECTUL PIETROS AL VERSURILOR DE PÎNĂ ACUM

Cade peste mine umbra
mării pururi fără umbră, –
foarte lungă, friguroasă
cînd peste vertebre-mi umblă.

Las un ochi răcit în lună
şi o mînă ţin afară
din mormîntul de cuvinte
care veşnic mă-mpresoară.

O, am fost un om frumos
şi subţire, foarte palid.
Trunchi avui de chiparos
şi miros de crin noptatic.

Iată-mă, împing femurul
în tunel de carne seacă
de picior în alergare
precum sabia în teacă.

Şi-mi închid sub tîmplă gîndul
şi-mi închid în ochi privirea
şi în nară tot mirosul
care-adulmecase firea.

Şi las ceafa peste pernă
ca peste un ochi de taur
care m-a străpuns cu cornul

pe arena cea de aur.

Şi din treaz devin netreaz
şi adorm în somn, într-una,
ca fîntîna, sub găleată
sfărîmînd în sine luna.

X. CIUDĂ PENTRU PREA PUŢINELE SENTIMENTE EXPRIMATE ÎN JURUL IDEILOR

Las, deci, mai asurzit de iarbă
şi mai păscut de cai fantastici
decît am fost să fiu vreodată,
silabele cu paşi elastici.

Tras la rindea de rîsul fraged
al unor nevăzuţi copii
smulgînd durerea pîn-la răget
a nervilor întinşi şi vii.

Las, deci, o stare atacată
din toate părţile şi-ntr-una,
de zid, de muscă înţărcată
de mirosul ce-l are luna.

Şi de neruşinarea sfîntă
a pulpei de femeie goală,
de foame, de gunoi, de trîntă
cu unghi, cu dreaptă, cu spirală.

Las totul deci să fie-n sine
ca gălbenuşul dintr-un ou
la mijloc stînd şi cu asprime,
de tot ce este vechi şi nou.

XI. DESPRE MOARTEA LUI PTOLEMEU

De cîte ori mă gîndesc la faptul că
Ptolemeu a murit
mă cuprinde aceeaşi desperare
ca şi cum ar fi murit
ieri,
azi,
sau chiar acum, în clipa aceasta
sub ochii mei.

Nu pot să cred că a murit,
mirosul lui de om viu
stăruie în aerul meu.
Gesturile lui îmi flutură încă
aerul
şi glasul i-l aud în timpane
ca şi cum adevărul ar putea
să aibă trup omenesc;
şi felul lui de-a spune lucrurile
de la obraz
încă mă mai face să roşesc de ruşine,
de vina
că am lăsat cu bună ştiinţă
minunatul, neverosimilul, nesfîrşitul pămînt
să devină sferă.

Niciodată n-am să-nvăţ că el a murit.

XII. POMULE, COPACULE; CÎNTEC, SAU ALTFEL SPUS, REPEDE OCHIRE ASUPRA PLANTELOR

Pomule, copacule,
ai inimi cu miile
şi umbre, cu sutele –
nu te latră cîinele.

Îţi ţii inimile-afară.
Îmi ţin inima în seară,
trupul meu o înconjoară,

Pomule, copacule,
ai inimi cu miile
şi umbre, cu sutele –
nu te latră cîinele.

Numai inima mea – una
într-una mi-o latră luna.

Pomule, copacule,
ai inimi cu miile
şi umbre, cu sutele –
nu te latră cîinele.

Dar cînd toamna dă în iarnă,
inimile ţi se darmă
de din verde către galben
cum văzui la domnul carpen.

Numai inima mea neagră
necăzută stă şi-ntreagă.

XIII. PLEDOARIE

Toţi tăceau ostentativ
ca şi cum
li s-ar fi cuvenit să li se vorbească,
iar ei
de multă vreme ar fi avut
dreptul de-a fi obosiţi
de cuvinte,
sau, pur şi simplu,
să moară.

Dar cînd el le-a vorbit
toţi s-au repezit asupra lui.

Toţi dădeau în el,
toţi se încercau, şi se îmbulzeau
care dintre ei să-l învingă
mai desăvîrşit, mai definitiv,
chiar şi plătind, neferindu-se chiar
să fie arşi pe ruguri
pentru aceasta.
Sau, pur şi simplu,
să moară oricum.

Totuşi, toţi
deveneau cu atît mai mari
cu cît îl dovedeau mai slab
pe el, pe singurul.
Pe el
mincinosul.
Pe el
singurul care nu avea dreptate
şi asta tot timpul.

Dar el,
el e singurul care a spus neadevărul
şi e tot timpul
tot timpul lung în care
cei care au spus adevărul
au avut vreme să şi moară.

Dar el e tot timpul
pentru că tot timpul
se va găsi cîte cineva
care să rostească un adevăr
învingîndu-l,
chiar cu preţul de a se lăsa ars
pe rug.

El e necesar tot timpul,
pentru că este cel mai bun învins.

Fără el nu se poate nimic,
căci fără minciună
adevărul nu ar avea nici un rost.

Învins de toată istoria,
învins de oricine,
lipsit de un unic duşman,
prezent
la carul de triumf
al oricui,

la atîtea care de triumf
încît numele lui
a devenit cu mult
mai vestit
decît numele
oricărui învingător de-al lui.

Învins de profesie
şi prin mit,
dar dacă
el e, nu îndrăznesc să spun ce,
dar dacă
el e, el e, el e, el e...

XIV. CÎMP

Eu cred că pămîntul e plat
asemeni unei scînduri groase,
că rădăcinile arborilor îl străbat
atîrnînd de ele-n gol, cranii şi oase
că soarele nu răsare mereu în acelaşi loc
şi nici nu răsare acelaşi soare,
ci tot altul după noroc
mai mic sau mai mare.
Eu cred că atunci cînd sunt nori
nu răsare nimic, şi mă tem
că s-a sfîrşit definitiv cu şirul de sori
lunecînd dinspre iad spre eden.
Atunci trimit păsări dresate
cu ochiul bun şi cercetătoare,
care să-mi spună-ncotro trebuiesc îndreptate
cîmpiile, să-ntîlnească alt soare.

ÎMPOTRIVA MĂRII

I

Cerc tu, idee
a mediocrităţii,
calotă sferică, tu,
burghezie a sferei,
cerc – burg
cercburg
sîn de apă umflată de peşti
cercburg, nelinişţit
de superficialitatea unor valuri
mărunte ele însele,
meschin tu însuţi.

II

Orice, numai înecat nu.
Viaţa nu s-a născut din apă.
Noi nu suntem urmaşii peştilor,
pentru că peşti nu există.
Există numai ceea ce trăieşte deasupra,
numai cel care poate să vadă direct soarele.

Aer, aer
aerburg,
deasupra ta exist.
Tu eşti în afară,
tu eşti suav,
dar eu sunt şi în afara ta.

III

Triunghi, patrat,
voi sunteţi forme ale libertăţii de gîndire,
cercul, calota, cerburg cel cu fiinţe
care merg cu picioarele pe cer

şi cu fruntea în nămolul miezului,
cerburg, oraş pe dos,
oraş nefrumos
oraş limitat
sclav fără aripi
lanţ fără verigi
sare, sare
fără cristale.

IV

Şi numai dacă plîng
mi s-ar uda faţa,
dar şi aceea ar fi o lacrimă limitată.
Tristeţea e o limită.

V

...Ar avea un înveliş de platină
care nu se clatină,
sub el ar avea un înveliş de plumb
niciodată sferic, totdeauna strîmb,
sub el ar fi un înveliş de mercur
risipit de jurîmprejur
şi în centru, o casă
unde o mireasă
găteşte de mîncare
animale de sare,
pentru bărbatul care nu se mai întoarce,
pentru copiii care au plecat.
...şi în pîntecul ei, ace şi ace
şi-n măduva acului, un fir înnodat.

VI

Animale din interior, fără lumină
aproape toate la fel,
lungi,

animale în burtă de animale
strat de apă gros, fără lunete
fără fereastră, fără uşă

cerburg
lipsă de suflet
pentru că sufletul nu locuieşte în trup,
pentru că sufletul
e cu totul altceva.

VII

Culori care nu sunt pentru văzut,
sunete nu pentru auzit.
A muri într-o cutie sferică,
desperare, o, limită,
egoism şi bancă a cosmosului
în care a fost depusă nu limita
ci limitarea.
Şi astfel, veşnicii...
pentru că nimeni nu vrea să se spargă,
pentru că nimeni nu are de ce să se spargă.

VIII

Alge bolnave,
fluturi marini ai mirosului,
Cerc de jurîmprejur,
şi numai cerc şi numai cerc.
Măcar de-ar fi ochi,
dar ochiul, el însuşi meschin,
e sfărîmat prin pupilă
spre înainte.
Mare fără pupile,
oarbă,
în sine,
apăsîndu-se în sine

măcinînd în sine existenţe
fără puterea exploziei

IX

Scîrba de a te îneca,
scîrba de a intra în limitare,
conservă de timp, ruşinoasă,
maţ al zeului bolnav
pîntec voindu-se glob
piele acoperind piele,
acoperind pielea care acoperă piele,
care acoperă piele
şi niciodată dedesubt – carne
şi niciodată dedesubt – os.

X

Dacă n-ar fi mările, dacă n-ar fi oceanele,
dacă n-ar fi decît cîmpie şi rîuri şi cîmpie,
şi dantura munţilor.
O, nici cîmpurile şi nici rîurile –
limbile noastre,
şi nici munţii, dinţii noştri
n-ar fi altceva
decît maxilarul unui zeu răcnind.
O, ideea meschină de sferă
n-ar exista decît pentru învinşi, –
monotonia şi pericolul
de a locui pe o sferă
ar fi numai o poveste
de speriat nenăscuţii...

XI

Aerburg, Terburg, Focburg,
forturi şi cleşti,
pentru îndreptat orizontul curb,

idei ale orizontului drept.
Voi l-aţi născut pe “a fi”
Voi l-aţi născut pe “a nu fi”.
Pământul, aerul, focul, da!
Aşa, nu !
Pământul, aerul, focul, da!
Apa nu!

ALEPH LA PUTEREA ALEPH

I

Deodată văzum ochiul triunghiular,
toţi şi singur.

Mă-ndepărtam pe raza lui
atît de iute încît,
deşi la-nceput acoperea tot spaţiul meu
de vedere,
imediat am distins sprînceana şi chipul
ca şi cum mi-aş fi dezlipit
faţa de faţa lui,
sau,
ca şi cum irisul lui ar fi însăşi bolta –
şi pupila lui, soarele negru.

II

Aleph! Iată punctul din care
se vede sensul întregului, ca şi cum
sensul ar fi însuşi întregul.

Aleph! Iată ochiul; acum
abia dacă se mai zăreşte,
şi fiinţa întreagă se ridică aidoma
unui săritor, deşi
dacă ar vrea să se sprijine
de ceva, nu ar avea de ce
să se sprijine.

III

O, poate că sunt mult prea aproape,
aproape,
şi stăm lipiţi unul de altul...
Şi dacă totuşi nu stăm

aproape,
ci măreţia lui
mă face să-i zăresc distinct
fiecare por al pielii?

IV

Curtea de bazalt, gutuii
răsuciţi, şi aerul de după-amiază
cînd
aeroplanul lui Blériot zbura
de pe coperta cărţii mele.
Sau, poate
era corabia lui Ulisse
cu pînzele transparente
prin care se vedeau norii,
de pe coperta
unei vechi şi minunate traduceri
în proză...

V

Aleph! arunc plumb topit
în apa rece.
Aleph! De Bobotează arunc
plumbul topit în apa rece, şi
iată-mi ghicesc viitorul.

Trupul plumbului topit
zvîrlit în apa rece
e trupul viitorului.

Şi viitorul?

Desigur el e mult mai mic
decît Cosmosul.

El e faţă de Cosmos ceea ce e
ficatul meu faţă de trunchiul meu.

El e înlăuntru. O, nimic nu e
în afară. Totul e înlăuntru.
Însuşi Cosmosul nu există decît
înlăuntrul său.

Aleph la puterea Aleph
nu e cu putinţă.

VI

Aflîndu-mă în punctul numit Aleph
m-am ridicat şi am zis:

Numerele sunt numele punctelor.
Ele sunt numele celor mai mici existenţe,
punctele.

De aceea
ele pot fi numele tuturor lucrurilor,
căci toate lucrurile sunt făcute din puncte.

Numele cifrei şapte reprezentînd
        şapte copaci
este mai mare decît
numele cifrei şapte reprezentînd şapte furnici

Dar în acelaşi timp el poate fi şi mai mic.
Punctele sunt în mişcare, sau
nu sunt.

Numele sunt însă în veşnică mişcare.

Ele n-au trup. În schimb au suflet.

Punctele sunt în mişcare, deci şi numele lor
sunt în mişcare.

Ele au o viteză
1 are o viteză.
1 are altă viteză.
1 şi 1 nu sunt aidoma.

Un număr în viteză este mai mare
decît un număr care stă.

Cu cît viteza e mai mare
cu atît
numărul e mai mare.

Viteza cea mai mare a unui număr
este viteza gîndului.

Numele sunt abstracte.
Cea mai mare viteză a lor
este viteza cea mai abstractă.

Orice număr poate fi egal
cu restul tuturor numerelor
dacă viteza lui este egală sau
întrece
viteza tuturor numerelor.

Un punct în mişcare
este egal cu toate punctele,
dacă se mişcă la fel de repede
cît viteza tuturor punctelor la un loc, şi
mai repede decît toate punctele.

Partea poate fi egală cu întregul,
dacă
viteza părţii este egală cu viteza
întregului.

Punctul cu viteza cea mai repede
este tatăl tuturor punctelor.
Numărul său, care este numele său,
este tatăl tuturor ideilor.

Dacă un şir de puncte poate
fi
egal cu toată infinitatea punctelor
la un loc,
dacă
viteza grupului de puncte este egală
cu viteza tuturor punctelor din univers,
la un loc,
atunci şi numele punctelor acelora
este egal cu numele tuturor punctelor
la un loc.
Atunci
şi numărul punctelor acelora
este egal cu numărul tuturor punctelor
la un loc.

Zic:
Dacă un punct poate fi egal
cu toate punctele,
numărul lui
poate fi egal cu toate numerele
punctelor.
Nu mă interesează decît viteza.
Ea este cea care pune ordine
între puncte.

Dar,
viteză în sine nu există,
după cum
nici numere în sine nu se pot gîndi
fără trupurile care le poartă.

Deci taina
dreptăţii şi a nedreptăţii
stă în punct şi în numele lui.

Numai el are viteză.
Viteza
e sensul ascuns, raţiunea
punctului
şi-a numărului lui.

VII

Am zis, şi mi-a plăcut, şi m-am bucurat.
Am zis şi am început să plîng.
Fiecare lacrimă era un creer de copil,
dar ochii eliberaţi nu erau trişti.

VIII

Deodată mi se arătă Georg Cantor
care-mi zise:
– Vai mie, de trei ori
vai mie.
După ce-am dat numerelor cea mai înaltă
luciditate
pe care-ar putea s-o aibă un număr,
după ce
am dat trezie punctelor,
cea mai înaltă trezie,
iată, acum,

eu însumi dacă mai pot
să mă arăt în visul
vreunuia care doarme!...
– Cum, strigai, dorm?
– Da, mi-a răspuns, dorm!

COSMOGONIA, SAU CÎNTEC DE LEAGĂN

Să nu adormi. Spiritele stărilor de suflet
se dau în leagăn. Hei-ho –
pentru ninsoare, pentru gheaţă, pentru frig.

Să nu adormi. Lasă cerul deschis
pînă cînd vom desluşi desimea
stelelor unele-n altele,
fără nici o uşă, fără nici o fereastră.

Nu, să nu adormi,
nu, să nu adormi, cine ştie
dacă ne vom mai trezi
şi unde
şi cînd ne vom trezi
şi-n care trup...

Mi-a spus: Uite,
am să mor şi am să mă trezesc
într-o vedere,
aici şi pretutindeni.

Şi eu, şi eu am să mor
şi-am să mă trezesc într-o vedere,
aici şi pretutindeni.

Uite, în mine s-au trezit
toţi morţii mei
şi toţi morţii morţilor mei,
prieteni şi rude
ai morţilor morţilor mei.

S-au trezit în mine, uite-mă,

s-au trezit şi fiecare, firesc,
crede că este el,
că eu sunt continuarea lui
că eu sunt el de după moarte.

El crede că sunt eu,
ei cred fiecare-n parte că sunt eu.
Toţi morţii mei cred că sunt eu
Şi eu cred că sunt eu.
Oh, fereastră prin care
faţa mea cu o mie de ochi pe ea,
priveşte...

Nu-mi aduc aminte de ei, nu-i ştiu,
toţi unul într-altul suntem acum,
şi numai eu sunt eu.

Să nu adorm. Să nu adormi...
Cine ştie în ce putem să ne trezim,
cine ştie în cine...

Să nu adormi. Rămîi cu mine. Nu adormí,
pînă cînd veghea va mînca din noi
        înfometată
şi însumi de însumi se va rări,
deodată.

Nu adormí. Rămîi cu mine. Să nu adormi,
pînă cînd oboseala va înfige în tine dinţi
jertfindu-te unor idoli enormi
şi verzui şi sfinţi.

Să nu adormim, să veghem, să nu adormim
pînă cînd oboseala şi veghea ne va fi piatră
prăbuşindu-se verzui din senin,

idolatră.

Pînă cînd veghea, pînă cînd oboseala
se vor face iarbă, şi trunchi de pomi.
Hei-ho, pînă cînd susurînd, Kalevala
se va sparge-n eoni.

Pînă cînd se va naşte un plai,
o gură de rai îngheţată,
draga mea Loreley,
oaie neagră şi descîntată.

O, veghe gravidă de lucrurile lumii,
să nu te întuneci, să nu te stingi, nu te stinge
acoperă-ţi cu os, cu muşchi, cu piele
a ta meninge.

Să nu te stingi, să nu laşi alt eres
să-ţi dea o altă formă frunţii,
să-ţi ningă înţelesuri fără de-nţeles
ierburile, iederile, munţii...

AXIOS, AXIOS !

I. EXPUNERE

Deplasare spre roşu, mereu
aceeaşi deplasare
spre roşu
o, linii spectrale ale vieţii mele,
îndepărtare secretă şi perpetuă
a insului de sine însuşi,
pretutindeni şi cu atîta pasiune
încît tot ceea ce se vede
ar trebui să nu se vadă
din pricina răspîndirii lui pretutindeni,
din pricina felului în care poleieşte totul
cu acel “sine” de carne şi sînge,
cu acel “sine” de carne şi de sînge
lăsat deodată
liber, faţă de propria-i inimă,
apt să-nconjoare orice obiect
în speranţa desfrînată că
acela i-ar putea fi inimă,
într-o altă ordine, mortală, a firii...

Vai mie, şi mai ales – vai,
neîntreruptei deplasări spre roşu
a tot ceea ce făcea fiinţă
continuîndu-mi creierul obosit.

O, discriminare! O, risipire!
Sumbră secesiune a întregului
autonomie a unghiilor faţă de degete.

Şi totuşi, mi se cuvine dreptul

întîiului născut,
dreptul cifrei 1 mi se cuvine

Cu cît mai risipit, cu-atît
mai indivizibil
însingurat din prietenii de suflet,

urît de umbra copacului,
frumos fără pricină,
nici n-aş putea să mai fiu,
dacă n-aş auzi tot timpul
şi dacă n-aş vedea tot timpul înfăţişarea
fără de sens a-ndreptăţirii mele.

Axios! Axios!
El e demn, el e demn!
I se cuvine, i se cuvine!
El este! El este!
El poartă valoarea în sine,
el are sămînţă!

El este, El este!
El are mir pe frunte!
Prin el se vede ca printr-un ochean
nenorocirea
pînă cînd se-nroşesc lentilele de sînge...

Axios, Axios!

El are vederi prin somn
El are puterea de-a vedea, el are
slăbiciunea de-a vedea.

El are suflet, e puternic,
el are trup şi este slab.

El zice de bine despre pătrat
deci este puternic.
El zice de bine despre pietre
deci este slab.

Dar Axios, Axios!
El este, el e.

II. PASTORALA

Ce bine, ce bine
că nu sunt ca tine
că nu eşti ca mine
azi şi în vechime.
Tu vii cu ai tăi,
eu plec cu ai mei
tot din trei în trei.
Cînd vii tu – e verde
cînd plec eu, se pierde
umbra printre pietre.

Ce bine, ce bine
că din înălţime
tu îţi laşi aripa
să-mi clocească clipa
clipa ca un ou
dublă în ecou
şi la vale triplă
pînă la aripă
cum se mai întîmplă...

Ce bine, ce bine
că bine de tine
care nu eşti Nimeni,
şi nu eşti Nimica,

sugîndu-mi doar frica
din osul ce-l am
cînd în mine stam
însuşi fiind de faţă
cu a mea viaţă.

Ce bine, ce bine
frunză şi-un ciorchine,
ciorchine cu boabe
plimbate-n trei roabe
duse la zdrobit
pentru infinit.

Şi la stors curat
pentru înnoptat
şi la dărîmare
pentru ora mare
ruptă-n clipe line
ce bine, ce bine!

III. EXPUNERE

Lăsat pradă, lăsat la buna-vedere,
apt de a fi hrană,
însumi – înfometat;
cu o mînă de piatră
mi-am împins cuvîntul cu dinţi
înapoia ochilor,
înapoia frunţii,
înapoia cefei,
mai prejos de creştet,
mai presus de omuşor,
rupt de foame în diagonală
dovedind astfel că ocup un spaţiu.

Ha, mîncam destine
mereu alte destine,
destinul de lobodă,
destinul de taur
destinul de porc.

Dinţii mei – prietenii cartofilor
depun mărturie despre gustul lor
şi numai spinarea limbii mele –
o, cîtă vreme ar putea să vorbească,
        povestind
despre greutatea vinului, despre
        limpezimea apei,
despre focul alb al laptelui,
suavul dop de guri
de noi-născuţi, în fermentaţie...

Destinului meu îi e foame,
destinul meu se hrăneşte cu alte destine.
El se hrăneşte ca să fie hrană la rîndu-i,
ca să fie hrană altui destin
cu mult mai mare.

El paşte ca să fie păscut,
bea ca să fie băut,
înfulecă vrînd să fie înfulecat,
înghite ca să fie-nghiţit.

O, foame,
tu îmi împodobeşti totdeauna creştetul
cu o aură de dinţi.

Ne hrănim ca să fim hrană,
mîncăm ca să putem fi mîncaţi,
dar atunci cînd pupila lucidă, a soarelui,

se întoarce să vadă alte vederi
strig:
Axios, Axios!
Trupul îi e de mîncare,
mirosul de mirosit.

Axios, Axios!
El se ţine departe de trupu-i,
mirosul îi e doar înşelăciune,
iar urma lui, în mocirlă,
e numai un fel al noroiului de a fi.

Axios, Axios!
La cina cea de taină,
el nu e de faţă
fiindcă nu are faţă.
Pentru că el şi-a pus faţa
pe toate lucrurile
pe absolut toate lucrurile.
Iar cui îi e foame
de lucruri îi este foame.

IV. PASTORALA

Frunză neagră de pom ars,
mă gîndesc la Anahars
mă gîndesc la focul veşnic,
care stă în cer ca-n sfeşnic.
Mă gîndesc la tot ce arde
cum e sunetul în coarde
cum e apa între maluri
ridicată-n sus, de valuri,
şi înflăcărată-n spume
care-neacă-atîta lume
în flamba de foc lichid

descrisă de Euclid.

Frunză albă de pom lin
cuget iarăşi la Plotin
şi la adevărul sferic
plămădit din întuneric
în care mai an
fuse un cioban
cu-o turmă de oi
dusă în zăvoi
şi alţi doi ciobani
mult mai ortomani
la apus de soare
ce-au vrut să-l omoare...

V. EXPUNERE

Sătul, sătul pînă la gît
sătul, sătul pînă sub bărbie
dar cu gura flămîndă
şi cu limba neuscată
de apa unei vorbiri abia izvorîte.
Spun lucrurilor pe nume,
spun “tu” copacului,
mă adresez pietrei cu “mă”,
îi spun “bă” cîinelui.
Şi dacă vreunul dintre ei
mă-ntreabă ceva
îi răspund cu “Îhî” sau cu
“î”
fără grijă de vocale
pe care de multă vreme le-am trimis
ostatice
celui mai mare peste vorbire
ca să-l liniştesc

ca să-l asigur
de supunerea mea faţă de el.

O, mai-marele nu are gură!
Vorbirea lui nu încape în vorbe.
O, mai-marele n-a avut nicicînd gură.

El a avut în schimb, cu sine, adevărul.
O, mai-marele gustă vorbirea,
are dinţi la urechi,
se hrăneşte cu sunetul cuvintelor.
El are dinţi la nări,
se hrănesc cu mirosul cuvintelor,
dar nu are gură, nu,
nu are gură, nu are gură,
n-are în locul gurii nimic
n-are în locul gurii nimic
nimic, nimic
cum este nimicul dintre stele
cum este nimicul dintre degete...

Dar el
singurul
ştie adevărul
şi ar putea să strîngă stelele
cum strîngi degetele în pumn –
el
n-are însă în cine să lovească.

VI. PASTORALA

Şi-am zis fluier, şi-am zis frunză,
şi-am zis femeie lehuză
şi-am zis piatră ce-a născut
pietrele de la-nceput.

Şi-am zis apă care curge
pînă cînd se face sînge
pînă cînd se face mare
cu bocet în ea de sare.

Cine vrea să se înece
să se-nece într-o lege,
cine vrea să-şi deie foc
încă are mult noroc
că pădurea are lemn,
dacă-i face-amnaru' semn.

Numai pentru spînzuraţi
şi la cei crucificaţi,
şi la cei morţi prin otravă
ori cu capul fruct pe-o tavă,
le spun poate c-au greşit
frunză verde pom chircit.

Mai bine să mori mîncat
risipit şi adîncat
în pîntec de lup flămînd
în zăpadă alergînd
fluieraş de os
cîntîndu-i noros.

VII. EXPUNERE

Litere, litere, sunete, sunete
locuitori ai cuvîntului
praf de puşcă al glonţului;
migrează inima mea spre roşu
îndepărtîndu-se de mine.

Abia dacă mai zvîrl după ea
un cuvînt –
frînghie silabică.

Fuge ochiul meu
spre linia spectrală, spre linia roşie,
cu cît sunt mai aproape, fugind
de fuga luminii,
cu atît mă trădează mai tare
în numele a ceva, care nu există,
în cinstea cuiva
care nu s-a născut.

O, voi sumbre păcate faţă de propriul trup,
genunchi trădător, şi umăr laş
pîntec insolent, coastă
prea fragilă ca să slujeşti unei corăbii,
stern emoţionat pentru nimic, arcadă
încoronînd un ochi miop, bărbie
călcîi al lui Achile, în plină faţă
implantat, şold
învineţit de greutatea unei săbii
şi voi, vertebre, cranii ratate,
parcurse de singurătatea măduvii.
Tu, beregată, tu, draga mea,
tu, sclava mea iubită,
tu, rădăcină a copacului numit
“Axios!”
Numai tu mă iubeşti
numai din tine se naşte
“Axios!” cuvîntul din flori.
Axios! Axios!
El nu a greşit – şi dacă
nu ar fi avut trup, ar fi avut silabe.
Ah, dacă ar fi avut numai silabe...

Axios! Axios!

VIII. PASTORALA

Scumpule şi dragule,
mînca-ţi-aş picioarele
osul umărului alb
mirosul de ceafă, dalb,
ochiul cel închis dormind
călcîiul în zbor fugind.

Scumpule şi dragule,
mînca-ţi-aş picioarele
toate subţioarele
chiar şi arătările
şi înfăţişările...

Dar rămîn tot nesătul,
trupul tău nu mi-e destul
umbra ta nu mi-e prea lungă
nici mirosul tău din luncă.

Scumpule, străinule,
ţi-aş mînca şi vinele
dar nu-mi place sîngele.
Sîngele ca sîngele,
mai ales cuvintele
ce-ţi apără vintrele.

Scumpule şi dragule,
mînca-ţi-aş picioarele.
Tu mă laşi mereu flămînd
de îndepărtatul gînd.
Cerc să muşc de din cuvinte
umbră cad, de pom, cuminte,

Scumpule şi dragule,
mînca-ţi-aş picioarele...

ÎMPOTRIVA CUVINTELOR

I

Timp nu are decît Timpul.
Adevăraţii copaci au numai frunze
şi se simt destul de bine astfel,
cu atît mai mult cu cît frunzele
se aseamănă cu secundele verzi.

Adevăraţii copaci seamănă cu orele, sau
cu zilele cărora le poţi vedea
toate secundele deodată,
dar numai atît.

II

Ah, cuvintele, tristele,
ele curg în ele însele,
deşi sensul lor este static.

Ce tragedie cuvîntul “iubito”!
După litera “I” urmează litera “U”,
după litera “B”, litera “I”,
apoi “T”, apoi “O”...

Şi asta-i ca şi cum ar trece un timp
între “I” şi “O”,
deşi “Iubito” nu are timp,
ci este tot şi dintr-o dată.
Sau nu: a fost... Sau nu: va fi
sau *este* pur şi simplu.

III

Prima literă a oricărui cuvînt
se află-n trecut, –
ultima literă – de asemeni,

Numai trupul cuvîntului
e în prezent.

“Iubito, iubito, iubito...”
Uită-te la mîna mea
pe care-o ţin împodobită cu un pahar.
Acum e sus,
acum, lîngă chipul meu,
acum, pe masă, paharul gol.

“I”, – a fost sus, “U”, – lîngă chipul meu
“B”, – se află acum pe masă, gol.
Va urma din nou “I”,
lîngă chip îl voi ţine pe “T”, şi
iarăşi “O” va sta pe masă, singur şi gol...

Iubito, tu,
viaţa mea despre care
nu pot striga
decît lucruri ale trecutului, –
viaţa împodobită cu sunete
care-ndată ce sunt
au şi fost...

IV

Numai timpul are timp.
El, singurul, are fiinţă lungă.
Sufletul, oasele lui obosite,
pe un pat, într-una, vor să se-ntindă –
făcut dintr-o singură scîndură
şi mai apoi, dintr-un fulg,
şi numai un fulg
care n-ar putea niciodată să zboare,
să se smulgă
din prezentul acut.

V

Copacii n-au timp
decît dintr-un puct de vedere al cuvintelor...
“copaci” – se numesc
din înşelătorie doar.

Pur şi simplu *există*
şi asta e tot,
iar atunci cînd nu sunt
e ca şi cum nici n-ar fi fost.

VI

Cuvintele – tristele
jumătate Timp – jumătate lucruri,
atît de lucruri încît
nelămuresc timpul,
atît de timp
încît adumbresc lucrurile.

Cuvintele,
peşti abisali,
numai sub stratul de lucruri există.

Cum le scoţi în afară
în timp,
explodează.

Jalnică, tristă explozie –
încît îmi vine să strig:
“iubito”, “iubito”
rămîi înainte-mi, iubito;
lasă-mi cuvintele să se izbească de tine
ca să se-ntoarcă la mine.

Tu eşti cerul gurii mele
şi dacă
ai să rîzi
şi-ai să-mi spui că ai chip
şi făptură cu braţe,
am să-ţi spun: nu-i nimic,
eu nu am nici făptură, nici chip...

VII

Cuvintele – tristele,
numai dacă se lovesc de ceva,
numai dacă le apasă ceva
există.

Cuvintele
nu au loc decît în centrul lucrurilor,
numai înconjurate de lucruri.

Numele lucrurilor
nu e niciodată afară.

Şi totuşi
cuvintele, tristele,
înconjoară cîteodată timpul
ca o ţeavă, apa care curge prin ea.

...ca şi cum ar fi lucruri,...
oho, ca şi cum ar fi lucruri...

VIII

Iubito, mai bine
ţi-aş aşeza o ramură în braţe.

(Numai timpul are timp
şi nicicînd

nu-şi întrerupe creşterea nefinită...)

Cuvintele, laşele,
ele singure se ucid pre ele,
numai ele se pot nega
pe ele însele,
numai ele, neliniştitele,
se neagă tot timpul unele pe altele,
se ucid
numai îndeele, pentru dreptul
întîiului născut,
tot timpul şi tot lucrul,
unele
pe altele.

Niciodată un copac
n-a ucis un copac, –
Niciodată o piatră
n-a depus împotriva pietrei
mărturie.

Numai numele copacului ucide
numele copacului
numai numele pietrei
ucide, depunînd mărturie
despre numele pietrei...

Iubito, iubito
pururi fără de nume, iubito.

A INVENTA O FLOARE

I

Din nou mă sprijin numai de cuvinte
Nu e nici o muzică să izbucnească
din osul nimănui...

Şi nici sufletul nu are în sine
liniştea potrivită orelor fericite
legănate în adaosul de alcool blînd.

Şi nici prietenul cel puternic şi apropiat
tristeţilor şi marilor idei.

Şi nici femeia credincioasă
ca o bătrînă vulpe gravidă şi atotştiutoare
în amănunţitele treburi ale cîmpiei.

Şi nici îngerul tatuat cu hărţi,

nici unul
nu este de faţă.

Numai cuvintele, numai ele
prea puţin doritele, –
ca nişte mercenari nervoşi
îmi urmăresc gestul inimii amorţind,
jetul privirii pulverizînd
imaginile tradiţionale ale lumii mele

alergînd sub ramuri, înotînd în mare
levitînd în aerul plin de simunuri...

II

Vai, înţelesul este mai iute decît

timpul înţelesului.
Şi nici nu există înţeles ci numai
înţelegere.

Vai, înţelesul prea iute pentru trupul nostru,
vorbind
o altă limbă...

Şi groaza de-a fi primii, de-a fi singurii,
de a ne inventa mereu
în trecutul surîzînd aidoma buzelor,
dezvelind dinţii albi ai prezentului
sălbatic.

Poate că din singurătate ne inventăm stăpîni.
Zeii nu sunt decît în viitor.
Jupiter Tonans şi frumoasa Junona
urmează abia
să se nască
în antichitatea cea dulce
a viitorului.

...Nelinişstea, groaza
de a fi primii şi singurii
de a fi hymene ale universului.

Tălpile sunt mai îndepărtate de creştet
decît trecutul de prezent. Noi,

hymene ale cosmosului suntem,
şi din singurătate ne inventăm stăpîni
în viitor.

III

Orice cuvînt este un sfîrşit,

orice cuvînt din orice limbă este un strigăt
de moarte
al unei specii, din nesfîrşitele specii
care au murit fără să se mai nască,
făcîndu-ne loc, nouă, singurilor, primilor
care ne-am născut.

IV

Singur sunt şi mă sprijin
de "A" frumoasa vocală
matricea literelor toate...

Şi spaima de a fi singuri, de a fi
primii,
de a fi hymene.

Şi nevoia de a inventa stăpîni
zei şi flori,
toţi, absolut toţi în viitor,
în viitorul verzui pe care-l numim
trecut...

A inventa un rîu curgînd liber
prin aerul fără maluri...

A inventa o floare
al cărui miros
suntem.

CÎNTEC DE SCOS APA DIN URECHI

I

Fir-aţi pomilor, să fiţi
foarte albi şi zugrăviţi
pe fulgul de peană smulsă
din norii cu faţă cursă.
Ah, să cadă peste mine,
frigu-n boaba de ciorchine,
cum decade dusă-n vin
via vie, în declin,
căci mai bine-ar fi să mor
decît să îmi fie dor
şi mai bine-ar fi să pier
decît să îmi fie fier
vorba ridicată-n cer,
vorba cea cu trup de aer
litera cu rîs de vaer...
Numai greutatea-i grea
numai roata se-nvîrtea
în ieri şi-n alaltăieri...
Suflete, mai bine pieri.

II

Mi-e dor de felul cum miroşi,
de felul cum adormi cu tîmpla
peste menhirii somnoroşi
şi înverziţi de ploaie.

O, niciodată, niciodată, niciodată
nu mi-a fost dor de vreo idee,
ci numai de un măr sau de un mers de fată
sau de o după-amiază.

Prea multe gînduri, şi-apoi iarăşi gînduri

şi tot cuvinte fără trup,
mi-e dor de cuie şi de scînduri
şi de eres.

Ah, blestemate lucruri-bine
mirositoare întru nări,
mi-e dor, calule şchiop, Aleutine –
pahare goale...

Vreau să te-aud, să te adulmec, să te gust,
o, lucrul veşnic
sculptat de mine numai bust
şi în cuvinte.

Dar nu pot nu e spart timpanul
prin care curg anomalii,
numite ora, ziua, anul
sau nenumite.

Urechea mea este un ţărm de mare
e marginea de sus a sunetelor lumii,
supusa arătare
a nefiinţei.

Doamne, Ptolemeu, blîndule,
niciodată nu mi se face dor de idei
ci numai de lucruri, schimbîndu-le
din unu în trei şi în cinci.

Mi-e dor de pietre, mi-e dor de carne, de trei,
de cinci, de şapte, de paisprezece,
de funia mirosului din tei
de care-am să mă spînzur.

Dar asta nu se-aude, nu, nu se aude,

unghiile mele sunt urechi, ele aud pipăitul.
Declar că mările sunt ude
şi infinitul, ud.

Spun că sunt peşti de sunet în vorbire,
că îi putem pescui cu undiţa
Declar că sunt smaragde şi porfire
încoronînd literele.

Surd, surd, astupat de apă
în care n-au mai căzut îngeri, de mult, –
şi cal cu bot lung care nu se adapă
din cuvinte.

Niciodată nu mi-a fost dor de vreo idee
ţin minte numai maşinăria
rubinelor dintr-o scînteie
care apără matern uzura timpului.

III

Curcubeu-beu
spaima lui Anteu
lacrimă în pleoape
cer cu alte ape.
Scutur dreapta, scutur stînga,
urechea de om nătînga.
Scutur vîntul, scutur grîul
gura cea cu dinţi şi frîul
océanul din ureche
făcînd stelelor pereche.
Numai cu de lucioli
cînd diezi şi cînd bemoli
ha şi ha
şi ha şi ha
plec urechea la dreapta,

hî şi ha
şi hî şi ha
plec urechea la stînga
nu curge nimic din ea.
Dac-aş pierde din ureche
sunetul – umbra pereche
lumilor şi morţilor
zilelor, nezilelor,
orelor, neorelor
şi chiar nesecundelor
lepădat de apa care
ţine peşti în ea ca-n mare?
...timpanul mi-ar sta femeie
gravid numai de idee.

PRIN SIMPLA LUARE

Nu pot să plîng decît
dacă mă vede cineva.
Umflat de lacrimi, nu-mi pot elibera
lacrimile
decît dacă ele cad drept
din ochiul meu în alt ochi.

Dac-aş putea să plîng singur
nevăzut, în întuneric,
în frig, –
aş putea să nu mai fiu, dintr-o dată.

O, lucrurile,
ele sunt umflate în sine
de lacrima lucrurilor.

O, verdele ierburilor,
el e umflat în sine
de lacrima
verdelui
ierburilor.

Dar nu este ochi sec în vreun lucru,
ca să absoarbă lacrima lucrului

Şi nu este ochi sec
în verdele
ierburilor,
căruia să-i fie sete de lacrima
verdelui
ierburilor.

Nu pot să plîng, decît

dacă mă vede cineva,
nu pot să plîng, decît
dacă îi vede cineva.

Vederea nu e altceva
decît absenţă,
necomunicare.

Numai lacrima, numai ea
transportă sinele către sine
ridică sinele din sine,
ia sinele din sine,
prin simplă luare.

Dac-ar putea să plîngă iarba, ah,
n-ar mai fi nimic de păscut;
dac-ar putea să plîngă caii, ah,
n-ar mai fi nimic de călărit.

Dac-ar putea să plîngă călăreţii, ah,
nu ar mai fi deasupra cer cu stele;
dac-ar putea să plîngă cerul, ah.
nu ai mai fi deasupra, doamne.

Iar marea ta lucrare
exprimată deodată,
printr-o simplă luare,
ar fi ca şi cum n-ar fi fost
niciodată.

DĂ, DOAMNE, O PLOAIE ALBASTRĂ

I

Ca să se spele, ca să se usuce într-un simun
de suflete, părăsind trupuri de copii striviţi
sub roata de beton a clipei de acum,
sculptată de fenicieni şi de hitiţi,

las sufletul istoric şi prădat
în piramida unei limbi de mult latine,
întinsă să stea ca într-un pat
de aripi jupuite de pe îngeri, bine,

şi strig în sus, şi strig în jos,
la dreapta şi la stînga şi-nainte

şi înapoi, profund nesomnoros,
limbă cu luna nouă, dinte:

Să fim spălaţi de un lichid, să fim spălaţi
cum speli cu cîrpa udă o fereastră
de tine, doamne, vitregii tăi fraţi,
cu o torenţială ploaie-albastră.

II

Plouă, şiroieşte cu îngeri, cu stafii,
pe acoperişurile de tablă, pe mansarde.
Rîuri verticale, sunet gri.
Acum se stinge tot ce arde.

Plouă, călătorim în sus pe crocodili
de taină dintr-un Nil smucit, în sus,
dus într-un Nord de nori aproape imobili,
ferind de noi un cer din Sud, hindus.

Plouă, se lipesc aripi de apă de geamuri.
Frigul îşi întinde spre noi o limbă subţire
şi dublă.
Duce-m-aş călare pe un cal fără hamuri
în cîmpia neagră, lugubră.

Duce-m-aş cu părul ud de îngeri, de stafii,
izbit în tîmplă de Icarii scînteind
ai apelor, căzînd de sus atît de vii
din suspendatul, fixul, labirint.

EGG

Nu pot alerga decît în direcţia ochilor mei.
O, zeul, cum îmi locuieşte-n creer.
Nu pot alerga decît ca patru după trei,
ca sunetul de greier după greier.

Tu, mare proprietar de creere ce eşti,
tu, care alergi numai înaintea ta,
tu, nefirescule între fireşti
trăiri, de pururi altceva.

Nu, niciodată nu eşti tu
în centru cum e galbenul,
înconjurat şi-atunci şi-acu,
de corcovul, de carpenul.

O, nu există nici un ou
din care să se nască
lumea trăită rău, din nou
în lumea cea visată şi cerească.

Pămîntul însuşi nu e ou, nu, nu!
Din el nicicînd nu se va naşte
pămînt cum naşte din ecou
ecouri, împietrite, moaşte.

Egg, tu nu eşti, Egg, nu exişti
în timpu-n care sunt şi sunt.
Pămîntul nu e ou, el nu
va naşte din pămînt, pămînt,

Să fie sfîntă întîmplarea de a fi,
ales sau nu, dar pururi însuţi,

mirată lacrimă care-ţi ivi
înnobilînd cu sine plînsu-ţi.

CERTAREA LUI EUCLID

Postulat
“Nici un lucru nu poate să ocupe acelaşi spaţiu în acelaşi timp cu un alt lucru”
Fals citat din Euclid

I

Dar sufletul şi trupul?

Adorm şi îmi las capul să-mi atîrne
în lumea simultană,
eliberînd de greutatea capului meu
această lume
şi-ngreunînd cu greutatea
acestuia
lumea simultană.

Cum, nu?!
Cum nu se poate, cum nu se pot
în acelaşi timp, în acelaşi loc
două lucruri.

Dar sufletul şi trupul?
Dar helful şi helvolul?

II

Ah, da, eu locuiesc într-un spaţiu
lipsit de generozitate.
Locuiesc pe o sferă, pe o sferă,
pe o sferă,
pe o sferă.

Dac-aş fi locuit pe un pătrat, pe un cub,

ar mai fi fost o oarecare risipă
dar eu locuiesc pe o sferă, pe o sferă,
pe o sferă,
pe o sferă.

Totul este bazat pe economie.
Maximum de conţinut,
minimum de formă.

Libertatea este o formă.
Conţinutul este însăşi existenţa noastră.

Totul e bazat pe economie;
pământul este o sferă,
luna este o sferă,
soarele este o sferă,
stelele, sublime, sunt sfere.

Locuiesc pe o sferă, pe o sferă.
Pământul are munţi,
luna circuri
soarele pete,
stelele raze
dar numai pentru lumea aceasta,
a mea,
dintr-o iluzie a ei, de libertate.

III

Nu se poate copacul să fie copac.
Ar fi prea liberă vederea vegetalului.

Nu cred că am două mîini şi două picioare.
Ar fi prea liberă vederea trupului.

Totul e bazat pe economie.

În lumea simultană, trupul meu
se compune cu trupul meu
şi ramura se compune cu ramura
şi trecerea timpului
cu trimbulinda timpului.

În lumea suprasimultană
trupul meu şi cu trupul meu
se compun cu trupul meu.
Cu toate la un loc, simultan.
Ca dinţii care muşcă
fibră numai dintr-o lume
şi se compun cu dinţii care muşcă
hălci numai dintr-o lume
care se lumizează
trimbulindă
într-o sferă, într-o sferă, într-o sferă.

IV

Totul e bazat pe economie.
Nu pot să cred că frunza e verde şi atît.
În lumea simultană ea este ahov
şi-n cealaltă lume simultană este sirip
şi-n cealaltă lume este ep
în cealaltă up
şi-n toate celelalte este cum este
ca să se adune, cu toatele la un loc
şi să nască o sferă.

V

Trec strada.
În lumea simultană se dărîmă-un zid
În lumea simultană, alta, tocmai se cucereşte
turnul de la Malta
şi-n cealaltă lume simultană

tocmai explodează o bombă.
Şi încă-n lumea cealaltă
a celeilalte,
oceanul
e liniştit şi fără vînt,
încît atuncea cînd trec strada
şi calc cu talpa mea pe lucruri,
în lumea simultană cealaltă,
ca şi Iisus mă plimb pe ape.

VI

Dorm într-un pat dintr-o mansardă,
în lumea simultană patul meu
e jumătate într-un zid
jumătate-ntr-un motor;
şi-n lumea cealaltă, simultană, plouă,
şi năpădesc de sub cearceaful meu ciuperci.

În lumea aceasta este pace
în lumea simultană e război
în cealaltă lume simultană este primăvară
şi este trinbulind
în cealaltă lume simultană.

VII

A,
E,
sunet pentru gura compusă cu gura mea
urmează.
Şi apoi complimentarul lui A
şi apoi anti A
ca să facem sfera, sfera, sfera,
sfera.

VIII

A, trupule, ah, copacule,
ah, iarbă cu verde, ah, iepure,
compunîndu-ne, îmbucîndu-ne
roţi dinţate, asimetrice,
gîndule.
Numai neliniştea îmbucărilor noastre,
maxilarul de sus al zeului de mîine
şi maxilarul de jos al zeului de ieri
mîncînd prada de azi...

IX

Euclid, bătrîne şi neomenescule,
tu ai crezut într-o lume singură,
cu postulate neomeneşti,
Ai hrănit omenirea
cu un bun simţ al stelelor,
crezîndu-le singure.
Ai nemurit dintele
dar nu şi muşcătura.

Cu adevăruri ale clipei
ai vrut să-i spui: opreşte-te
cînd nimburi ale lumii simultane
ne înfloreau pe creştete.

Oh, Euclid, nebunule,
prea bunule, străbunule,
nesăbuitule, plecatule
şi pentru nimeni arătatule,

dar clănţănirea dintelui pe dinte
şi sunetul scăpat în sus,
din sfera-fiu şi cea părinte
rămase-afară de nespus.

Rămase-afară liberă
neeconomică,
oribilă.

X

Te cert, Euclid, bătrîne,
aşa cum Iov îl certa odinioară pe Dumnezeu
ce-l umpluse de bube; de boli,
numai dintr-un pariu cu diavolul
cu care se compunea ca să facă o sferă.

Te cert, bătrîne, nesăbuitule,
lipsitule de vocaţie ce eşti,
libertate şi cîmp, eremitule,
cerescule între cereşti.

Şi plîng pe mîna ta muntoasă
cu lacrimi lungi ca nişte cîini de vînătoare
spunîndu-ţi: sfera nu-i frumoasă!
Dar să existe sfere, oare?

Table of Contents

* * *	2
I. ATMOSFERA	3
II. PRELECŢIUNE	5
III. DESPRE ÎNFĂŢIŞAREA LUI PTOLEMEU	6
IV. DESPRE FIRILE CONTEMPLATIVE, DESPRE CE SPUN ELE ŞI DESPRE UNELE SFATURI PE CARE AM A LE DA	9
V. CÎTEVA GENERALITĂŢI ASUPRA VITEZII	11
VI. MENHIR	13
VII. REPEDE OCHIRE ASUPRA ANIMALELOR	14
VIII. DESPRE VIAŢA LUI PTOLEMEU	15
IX. TRECEREA DE LA NOŢIUNI LA POEZIE, ÎMPOTRIVIRE LA ASPECTUL PIETROS AL VERSURILOR DE PÎNĂ ACUM	16
X. CIUDĂ PENTRU PREA PUŢINELE SENTIMENTE EXPRIMATE ÎN JURUL IDEILOR	18
XI. DESPRE MOARTEA LUI PTOLEMEU	19
XII. POMULE, COPACULE; CÎNTEC, SAU ALTFEL SPUS, REPEDE OCHIRE ASUPRA PLANTELOR	20
XIII. PLEDOARIE	21
XIV. CÎMP	24
ÎMPOTRIVA MĂRII	25
ALEPH LA PUTEREA ALEPH	30
COSMOGONIA, SAU CÎNTEC DE LEAGĂN	37
AXIOS, AXIOS !	40
ÎMPOTRIVA CUVINTELOR	52
A INVENTA O FLOARE	57
CÎNTEC DE SCOS APA DIN URECHI	60

PRIN SIMPLA LUARE 64
DĂ, DOAMNE, O PLOAIE ALBASTRĂ 66
EGG 68
CERTAREA LUI EUCLID 70